

Politisk retningslinje fra ministeren for landbrug, fiskeri, fødevarer sikkerhed og natur af..., nr. WJZ/, om ændring af den politiske retningslinje om transport af dyr ved høje temperaturer

Ministeren for landbrug, fiskeri, fødevarer sikkerhed og natur,

under henvisning til artikel 4:81 af den almindelig lov om forvaltningsret og til Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning (EF) nr. 1255/97 (EUT 2005 L 3);

udstedt følgende dekret:

Artikel I

I artikel 1 i de politiske retningslinjer for transport af dyr ved høje temperaturer ændres »hvis transporten finder sted ved en udetemperatur på mindst 35 °C med et transportmiddel, der ikke er udstyret med et aktivt kølesystem« til »hvis transporten finder sted ved en udetemperatur på mindst 30 °C med et transportmiddel, der ikke er udstyret med et aktivt kølesystem, eller hvis transporten omfatter prydfisk, krybdyr, spisefisk, krabber eller hummere, at transporten finder sted ved en udetemperatur på mindst 35 °C med et transportmiddel, der ikke er udstyret med et aktivt kølesystem«.

Artikel II

Denne retningslinje træder i kraft dagen efter offentliggørelsen af den statstidende, hvori den er inkluderet.

Denne politiske retningslinje med dertil hørende forklarende bemærkninger skal offentliggøres i statstidende.

Ministeren for landbrug, fiskeri, fødevarer sikkerhed og natur

Forklarende bemærkning

1. Indledning

Denne politiske retningslinje fastsætter for transport ved høje omgivelsestemperaturer forbuddet mod at »transportere eller lade dyr transportere på en sådan måde, at dyrene kan komme til skade eller påføres unødigt lidelse«, jf. artikel 3 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning (EF) nr. 1255/97 (EUT 2005, L 3) (i det følgende benævnt: Transportforordningen). Transport af dyr under varme vejrforhold kan føre til varmestress og lidelse og dermed være i strid med dette forbud. Den politiske retningslinje fra 2020 fastslog, at dette altid er tilfældet ved en udetemperatur på 35 grader eller derover. Med denne ændring af de politiske retningslinjer justeres udendørstemperaturgrænsen fra 35 °C til 30 °C, fordi ny videnskabelig viden viser, at dyr over denne udendørstemperatur er i høj risiko for at opleve varmestress. De politiske retningslinjer gælder for al transport i Nederlandene, selv om de stammer fra et andet land eller er på vej til et andet land. For transport af prydsk, krybdyr, fisk til konsum, krabber og hummere er den ydre temperaturgrænse fortsat 35 °C.

2. Konsekvenser af høje temperaturer for dyrevelfærden

Den videnskabelige rapport fra Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA) om velfærdsrisici i forbindelse med dyretransport¹ viser, at med den fugtighed, der hersker i Nederlandene, udgør en udetemperatur på 30 °C eller derover altid en betydelig risiko for velfærdsproblemer på grund af varmestress. Den samme rapport viser, at der også er øget risiko for varmestress ved udetemperaturer på under 30 °C for forskellige dyrearter. For også at tage hensyn til den praktiske gennemførlighed af den politiske retningslinje er der valgt en generisk temperaturgrænse for alle dyrearter på alle transport, der er omfattet af kravene i transportforordningens artikel 3. Denne grænse er den samme som den temperaturgrænse, der allerede gælder for transport over lange afstande. Årsagen til denne temperaturgrænse for langdistancetransport er en opfordring fra Europa-Kommissionen fra 2019 til medlemsstaterne om ikke længere at tillade lange transport, når der forventes en udetemperatur på 30 grader celsius eller derover undervejs. LVVN's minister har reageret på denne opfordring, og det samme gælder mange andre europæiske medlemsstater.

Ikke desto mindre kan der selv ved omgivelsestemperaturer under 30 grader forekomme unødvendige lidelser på grund af varmestress hos dyr, der transporteres. Som beskrevet i den nationale plan for transport af husdyr ved ekstreme temperaturer foretager NVWA yderligere kontrol ud fra en forventet udetemperatur på 27 °C i De Bilt. Den træffer håndhævelsesforanstaltninger i tilfælde af varmestress og lidelser hos dyr som følge af transport under varme forhold og dermed en overtrædelse af transportforordningens Artikel 3.

Risikoen for, at dyrene lider under varme forhold, er højere under transporten end i andre situationer (f.eks. i stalde). Der er to årsager til dette. For det første forårsager pålæsning og transport yderligere aktivitet, ofte ledsaget af en stressrespons fra dyr. Dyrene overopvarmes derfor hurtigere. For det andet er dyrene under transport tættere på hinanden sammenlignet med situationen i stalden med mindre plads over dem til den nødvendige ventilation, hvilket betyder, at de er mindre i stand til at sprede deres kropsvarme. Dyrene kan ikke flygte fra denne situation for at søge køling. Af ovennævnte grunde er det derfor berettiget at fastslå, at transport af dyr ved udendørstemperaturer på 30 grader og derover ved den fugtighed, der hersker i Nederlandene, altid udgør en høj risiko for unødigt lidelse.

Der gælder en undtagelse for transport af prydsk, krybdyr, fisk til konsum, krabber og hummere. Årsagen til dette er, at det for disse dyrekategorier, især for de mange arter, der holdes og handles i Nederlandene, ikke er sandsynligt, at de har en øget chance for at opleve varmestress under transport over 30 grader Celsius. Prydsk og krybdyr lever ofte i deres naturlige habitat under varme eller endda varme levevilkår. Derudover transporteres prydsk i poser med vand i polystyrenbeholdere. Fisk til konsum, krabber og hummer transporteres normalt også i vand. Dette

¹Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet, 7. september 2022 'Velfærd af svin under transport' (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7445>), Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet, 7. september 2022 'Velfærd af kvæg under transport' (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7442>), Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet, 7. september 2022 'Velfærd af tamfugle og kaniner, der transporteres i containere' (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7441>), Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet, 7. september 2022 'Velfærd af små drøvtyggere under transport' (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7404>), Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet, 7. september 2022 'Velfærd af dyr af hestefamilien under transport' (<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7444>).

vand opvarmes meget gradvist, så det forventes ikke, at vandtemperaturen under transporten vil stige til kritiske niveauer for fisk, krabber og hummere. Desuden foreligger der ingen EFSA-udtalelser om den maksimale omgivelsestemperatur for transport af krybdyr, pryd fisk, fisk til konsum, krabber og hummere. Der er ingen videnskabelig begrundelse for, at en sænkning af maksimumstemperaturen ville medføre velfærdsgevinster for disse dyr. Hverken Europa-Kommissionens forslag til revision af transportforordningen fastsætter en maksimal temperatur for transport af disse dyr. Endelig har disse kategorier af dyr en anden fysiologi end pattedyr, hvilket betyder, at deres varmekontrol fungerer anderledes, og at de kan modstå højere temperaturer. Ikke desto mindre har disse dyrekategorier også maksimumstemperaturer, over hvilke de støder på problemer. Den tidligere grænse på 35 grader er derfor fortsat gældende for disse dyrekategorier.

3. Planlægning foretaget af arrangør af transport

Transportforordningen understreger betydningen af god planlægning i forbindelse med transport af dyr. I henhold til artikel 5(3), indledningen og punkt (a), skal de personer, der tilrettelægger transporten af dyr, før hver transport sikre, at dyrenes velfærd ikke bringes i fare på grund af utilstrækkelig koordinering af de forskellige dele af transporten, og at der tages hensyn til vejrforholdene. Det er derfor nødvendigt at handle foregribende. Det betyder, at dyretransport under alle omstændigheder ikke bør finde sted, hvis der er risiko for, at en transport undervejs krydser et område, hvor udendørstemperaturen er 30 °C eller derover. Selv med forventede temperaturer på under 30 grader skal det i betragtning af risikoen for velfærdsproblemer i forhold til dyreart og -kategori ved bestemte temperaturer nøje overvejes, om transport kan finde sted. Hvis en transport finder sted ved udendørstemperaturer på 30 grader eller derover, er det vigtigt for dyrenes velfærd, at transporten ikke forsinkes i lang tid og om nødvendigt ledes til et passende sted, hvor dyrene kan aflæsses og anbringes. Den omstændighed, at transporten i sådanne tilfælde således fortsættes – så begrænset som muligt – berører naturligvis ikke det forhold, at der foreligger en overtrædelse af transportforordningens Artikel 3, og at der derfor vil blive truffet håndhævelsesforanstaltninger.

4. Transportmiddel med køleanlæg

Da den i sidste ende vedrører betingelserne for dyrene i transportmidlet, finder denne politiske retningslinje kun anvendelse på køretøjer, der ikke er udstyret med et aktivt kølesystem i dyrerummene, nemlig aircondition. Transportmidler med aktive kølesystemer er i stand til at køle (eller opvarme, som det er praksis ved konditioneret transport af daggamle kyllinger) temperaturen i transportmidlet, uanset udetemperaturen, tilstrækkeligt til temperaturer, der er behagelige for dyrene. Tilstedeværelsen af ventilation (mekanisk eller på anden måde) er ikke tilstrækkelig til at antage, at der er et kølesystem i henhold til denne politiske retningslinje, fordi ventilationsluften blæser i varm luft udefra. Selv om dette kan være mere behageligt for dyrene, vil dyrenes temperatur ikke blive sænket, hvilket betyder, at risikoen for lidelse forbliver uændret. Især i perioder, hvor kvæglastbilen holder stille, f.eks. i forbindelse med eventuelle trafikpropper eller førerens hviletid, stiger varmen i køretøjer uden aktiv køling hurtigt, og dette forhindres ikke af ventilation. Dyretransporter, der ikke er omfattet af denne politiske retningslinje på grund af tilstedeværelsen af et aktivt kølesystem, skal naturligvis stadig overholde bestemmelserne i transportforordningen, hvilket bl.a. betyder, at dyrene ikke må forvoldes unødigt skade eller lidelse under transporten.

5. Lovgivningsmæssige byrder

Denne politiske retningslinje tjener til at forklare transportforordningen, og der er derfor ikke foretaget en analyse af den lovgivningsmæssige byrde.

6. Gennemførelses- og håndhævelsestest

Testresumé

I testen vedrørende håndhævelse, gennemførlighed og modstandsdygtighed over for svig (HUF-testen) konkluderer NVWA, at den politiske retningslinje er begrænset håndhævelig og gennemførlig. NVWA anfører, at denne begrænsning skyldes, at der ikke er noget retsgrundlag for at vurdere temperaturen undervejs forud for transport over lange afstande og – hvis denne temperatur overstiger 30 grader Celsius undervejs – for ikke at behandle ansøgningen om transport. NVWA anfører også, at overtrædelser kun kan opdaget *in flagrante delicto*, hvilket betyder, at NVWA ikke kan handle forud for indenlandsk transport. Endvidere anfører NVWA, at de politiske retningslinjer ikke præciserer, hvordan NVWA kan fastslå, at de politiske retningslinjer er blevet overtrådt. Desuden anfører NVWA, at eftersom dage, hvor temperaturen når op på 30 °C eller derover, sandsynligvis vil blive hyppigere i fremtiden, vil den i praksis altid skulle afveje anvendelsen af kapacitet til overvågning af dyrevelfærd under transport i forhold til overvågning af andre dyrevelfærdsrisici. Hvad angår undtagelsen for transport med transportmidler, der er udstyret med et aktivt kølesystem, anfører NVWA, at der ikke er medtaget kriterier, som et sådant system skal opfylde. NVWA er derfor ikke i stand til at vurdere dette. NVWA anfører endvidere, at det i begrundelsen til den politiske retningslinje skal præciseres, at den politiske retningslinje ikke er i strid med transportforordningen. Endelig anfører NVWA, at det er usikkert, hvad der vil ske, hvis NVWA udsteder et sundhedscertifikat, når det er køligere end 30 grader Celsius, og senere træffer håndhævelsesforanstaltninger under transport i Nederlandene, hvis temperaturen overstiger 30 grader Celsius.

Svar

NVWA skal forud for langvarig transport vurdere, om den leverede transportplanlægning er realistisk, og om den opfylder reglerne i transportforordningen. Som anført ovenfor præciserer denne politiske retningslinje forbuddet mod at "transportere eller lade dyr transportere på en sådan måde, at det sandsynligvis vil forårsage skade eller unødigt lidelse for dyrene", der er fastsat i transportforordningens Artikel 3. Hvis det forud for langvarig transport allerede er klart, at det højst sandsynligt vil være varmere end 30 grader celsius på vejen, kan NVWA således bestemme, at transportplanlægningen ikke er i overensstemmelse med reglerne i transportforordningen. De politiske retningslinjer yder f.eks. juridisk støtte til NVWA i forbindelse med vurderingen af transportplanlægningen forud for transport over lange afstande. Da den politiske retningslinje er en fortolkning af forbuddet mod at »transportere eller lade transportere dyr på en sådan måde, at de kan forvolde skade eller unødigt lidelse« som fastsat i transportforordningens Artikel 3, er den ikke i strid med transportforordningen.

I tilfælde af korttidstransport og indenlandsk transport er en sådan transportplanlægning ikke obligatorisk i henhold til transportforordningen. Det er derfor bestemt ikke muligt at handle på forhånd her, og håndhævelsen afhænger af konstateringer *in flagrante delicto*. Desuden fritager et udstedt sundhedscertifikat ikke transportøren for dennes ansvar for dyrevelfærd under transport. Transportøren skal stadig udføre transporten i overensstemmelse med reglerne i transportforordningen, hvilket giver mulighed for håndhævelse, hvis NVWA bestemmer, at transportøren transporterer dyr ved 30 grader Celsius.

NVWA kan selv afgøre, hvordan den kan påvise, at de politiske retningslinjer er blevet overtrådt. En sådan metode kan videreudvikles af NVWA i en arbejdsinstruktion, som det blev gjort med den politiske retningslinje fra 2020, hvor 35 grader Celsius er den øvre grænse for dyretransport.

Det er forståeligt, at NVWA i praksis skal træffe en beslutning på grundlag af den kapacitet, der er til rådighed, med hensyn til anvendelsen af embedsdyrlæger og andre tilsynsførende i tilsynet.

Med hensyn til de kriterier, som aktiv køling skal opfylde, præciseres det i begrundelsen til denne politiske retningslinje, at der ved dette forstås klimaanlæg, som gør det muligt at nedkøle temperaturen i transportmidlet — uanset udendørstemperaturen — tilstrækkeligt til temperaturer, der er behagelige for dyrene. Det siger sig selv, at transportmidler med et sådant aktivt kølemiddel fortsat skal overholde bestemmelserne i transportforordningen, hvilket bl.a. betyder, at dyrene ikke må påføres unødigt skade eller lidelse under transporten.

7. Anmeldelse

PM

For at efterkomme direktiv 2015/1535 (notifikationsdirektivet) er udkastet til forordning blevet meddelt Europa-Kommissionen under nummer **PM**. I den såkaldte standstill-periode på tre måneder, Europa-Kommissionen eller andre medlemsstater: **PM** Resultat af meddelelsen.

Ministeren for landbrug, fiskeri, fødevarer sikkerhed og natur